

התורה והמצוה

עלון בענייני מצוה הלכה מנהג ועיונים בעבודת ה'

עלון מס' 29

פרשת דברים-חזון אב ה'תשפ"ה

חומש דברים משנה תורה פרשת דברים

הרמב"ן מקדים הקדמה לחומש:

הספר הזה ענינו ידוע שהוא **משנה תורה** יבאר בו משה רבינו לדור הנכנס בארץ רוב מצות הצריכות לישראל. ולא יזכיר בו דבר בתורת כהנים לא במעשה הקרבנות ולא בטהרת הכהנים ובמעשיהם שכבר ביאר אותם להם והכהנים זריזים הם לא יצטרכו לאזהרה אחר אזהרה. אבל בישראל יחזיר המצות הנוהגות בהם פעם להוסיף בהן ביאור ופעם שלא יחזיר אותן רק להזהיר את ישראל ברוב אזהרות, כמו שיבאו בספר הזה בעניני עבודה זרה אזהרות מרובות זו אחר זו בתוכחות וקול פחדים אשר יפחיד אותם בכל עונשי העבירות.

ועוד יוסיף בספר הזה קצת מצות שלא נזכרו כלל כגון היבוס, ודין המוציא שם רע, והגרושין באשה, ועדים זוממין, וזולתן. וכבר נאמרו לו כולן בסני או באהל מועד בשנה הראשונה קודם המרגלים כי בערבות מואב לא נתחדשו לו אלא דברי הברית כאשר נתפרש בו. ועל כן לא נאמר בספר הזה **וידבר ה' אל משה לאמר צו את בני ישראל או דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מצוה פלונית**.

אבל לא נכתבו המצות בספרים הראשונים שידבר עם יוצאי מצרים כי אולי לא נהגו באותן המצות רק בארץ אף על פי שהן חובת הגוף כאשר בא בענין הנסכים, או מפני שאינן תדירות לא הזכיר רק בבנים נוהלי הארץ וטרם שיתחיל בביאור התורה התחיל להוכיחם ולהזכיר להם עונותיהם כמה ימרוהו במדבר וכמה התנהג עמהם הקדוש ברוך הוא במדת הרחמים, וזה להודיע חסדיו עמהם. ועוד שיוכחו בדבריו שלא יחזרו לקלקולם פן יספו בכל חטאתם ולחזק לבם בהודיעו אותם כי במדת רחמים יתנהג עמהם לעולם **שלא יאמר אדם לא נוכל לרשת את הארץ כי אין אדם אשר לא יחטא ומיד תהיה מדת הדין מתוחה כנגדנו ונאבד ולכן הודיעם משה רבינו כי הקדוש ברוך הוא רחמן מלא רחמים כי הסליחה והמחילה ממנו יתברך סיוע ועזר לבני אדם בעבודתו וכענין שאמר הכתוב כי עמך הסליחה למען תורא. עכ"ל.**

בעלון החדשי (תמוז ותחלת אב) וכן בעלון הקודם (ימי בין המצרים ב') הזכרתי את אלה הטוענים טענה דומה על בניין בית המקדש והחידוש העבודה. סגנון טענתם דומה מאד למה שכתב הרמב"ן.

בני גד ובני ראובן (המשך משבוע שעבר)

בשבוע שעבר כתבתי כי כוונתם של בני גד ובני ראובן היתה כפי שבקשו **אל תעבינו את הירדן**. כלומר: תכניתם היתה להשאר שם ולא להמשיך כלל עם שאר עם ישראל. הוכחתי זאת בין השאר מכך שלא ענו לו מיד כשסיים דבריו אלא אח"כ **ונגשו אליו ויאמרו**. הם נגשו אליו. לאחר שענה להם והוכיחם, קבלו את דבריו והבינו שבקשתם לא התקבלה. לאחר זמן (אולי באותו יום, אולי אפילו באותה שעה, עכ"פ לא מיד לאחר דבריו) **נגשו** אליו והתחייבו על תמורה מסויימת לבקשתם.

בהמשך הדברים שם, רואים בבירור שמשה מדבר על ציווי שלו, ולא על תנאי שלהם.

גם בפרשתנו לא נזכר כלום מהצעה של בני גד ובני ראובן לתת משהו בתמורה, אלא משה אומר מה שצוה אותם: **ואצו אתכם בעת ההוא לאמר יי אלהיכם נתן לכם את הארץ הזאת לרשתה תלוצים תעברו לפני אחיכם בני ישראל כל בני-חיל: ... עד אשר-יגיד יי | לאחיכם ככם יירשו גם-הם את-הארץ ... ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכם: כל העניין נזכר כאן כציווי של משה, ולא כולל כל הצעה של בני גד ובני ראובן.**

השלמות לעלון קודם

בשבוע שעבר הזכרתי את אזהרת הקב"ה ואם-לא תורישו את-ישיבי הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם לשכים בעיניכם ולצנינים בצדיכם וצדריכם על-הארץ אשר אתם יושבים בה: כתבתי שבדורנו אנו זוכים ב"ה למה שלא זכו אבותינו, ולאט לאט במשך השנים מתממשת האפשרות לקיים את 'והורשתם'. מאידך, למרבה הכאב אנו עדים פעם אחר פעם גם לדברי רש"י 'ואם לאו וכו''. למעשה, בפסוק עצמו מבואר מה יקרה אם 'לא תורישו'.

ציון © בעניין זה מוקלטת הערה או הרחבה בקו השיעורים: 0773541079. כמו"כ אשתדל בל"נ להקליט תגובות להערות הקוראים. שלוחה 1: מאמרי המשך והרחבה לדברים שבעלון, ותגובות להערות. שלוחה 8: ניתן להקליט הודעות (ההודעה עצמה לא תושמע בקו).

כדוגמא לקיום ההבטחה הנוראה הזו, הבאתי את המלחמה בה אנו נמצאים כיום, ואת שאירע ליישובים מסויימים בדרום. תליתי זאת בכך שלפני כעשרים שנה, לא די שלא הורישו, אלא נתנו לגויים לשבת שם. והם הם אלה הנלחמים נגדנו כעת.

אחד הקוראים העיר מדוע איני מתייחס לעברות רבות אחרות הנעשות כאן בארה"ק. ומדוע לא לתלות בעבורת חמורות יותר? ראשית, כתבתי שאיננו מתיימרים לחשב חשבונות שמים, אך כשאנו רואים כיצד מתקיימים דברים עליהם הובטחנו בתורה הקדושה, איננו צריכים לחפש סיבה אחרת. יתכן בהחלט שיש עוד עברות הגורמות לאסונות אלו ואחרים, אך על דבר זה הובטחנו ואנו רואים שהוא מתקיים.

אגב, את התלונה הזו קבלתי מעוד קורא נכבד. אך לאותו קורא אני נאלץ לענות בהערה אחרת: לפני כעשרים שנה שמעתי תלמיד חכם אחד שדבר על "גלות" של יהודים שבזמן רבותינו הראשונים הוגלו על ידי הגויים השולטים מארץ אחת לארץ אחרת. הלה תלה זאת בכך ש... שינו את נוסח התפילה. נכון שהוא הסתמך על רמז מסויים בדברי אחד מרבותינו, אך במחילת כת"ר היו שם רבנים גדולים שהורו להם לשנות. מי שמקבל בהסכמה דברים הנאמרים על ידי מחשבי חשבונות שמים כלפי רבותינו הראשונים, אל לו לבא בטענות כלפי מי שמצטט מדברי התורה הקדושה.

לצערי הרב, עקב טרדות רבות שהיו לי השבוע, אני נאלץ לקצר ולסיים כאן את העלון השבועי. ב"ה הספקתי להוציא עלון אחד נוסף לימי בין המצרים, אך בעלון הנוכחי לא הספקתי להשקיע מספיק. אני נאלץ לסיים כאן. ניתן לשמוע הרחבות בקו השיעורים.

להערות והארות בענייני העלון: **יחזנתן נוימן** קצות החשן 9/6 מודיעין עילית. 0527167567. דוא"ל: yn0527167567@gmail.com.
ניתן לתרום (גם הנצחות לע"נ, להצלחת, וכד') בעמדות **נדרים פלוס**: 'עדת יראים-אושטרייך' לשונית 'תרומות עבור קונטרסים וחיבורים'

חדש!!! קו השיעורים התורה והמצוה השלמה והרחבה למאמרים המתפרסמים בעלון 0773541079. הקו יתערכן אי"ה מדי יום ב' וה' השלמות והערות לעלון התורה והמצוה: שלוחה 1<1. השלמות והערות לעלון החדשי: שלוחה 1<2. השארת תגובות לעלונים: שלוחה 8. שיעורים וסיפורים לילדים (לגיל הרך): שלוחה 4.

זמני התפילות בקהילתנו
ק"ק עדת יראים-אושטרייך מודיעין עילית
נתיבות המשפט 111 ב

יבנה המקדש					זמני התפילות לחדש אב				יום חול	
מסכת שבת	ביה"ע	מוסף	לזוויים	כהנים	שוי"ט וימים מיוחדים			מנחה לפגיו	מנחה וערבית	
					ערבית מוצאי	מנחה	שחרית			
ז	אז ישיר	ה	ישראלה	הקוץ	8:00	5:30	8:30	6:50	7:25 דברים-חזון	
יהי רצון ... שיבנה בית המקדש במהרה בימינו					6:50	(*7:30)	ערבית: 8:00	תשעה באב אם חלילה לא נזכה עדיין		
ח	מי כמכה	ז	ישעיהו	אביה	7:55	6:45	8:30	6:45	7:20 ואתחנן-נחמו	
ט	הבאר	י	מתניהו	ישוע	7:50	6:35	8:30	6:35	7:15 עקב	
י	אז ישיר	ו	שמעי	שכניהו	7:40	6:25	8:30	6:25	7:10 ראה-מברכין	

זמני תפלות קבועים

תפלת ערבית לעולם סמוכה לתפלת מנחה, למעט מוצש"ק, מוצי"ט וליל יו"כ.
מנחה וערבית יום חול: 15 דק' לפני השקיעה * מנחה עש"ק וכן מנחה של שב"ק: 50 דק' לפני השקיעה. שחרית של שב"ק: 8:30.
ערבית מוצש"ק: 25 דק' לאחר השקיעה. * מנחה של תענית: 50 דק' לפני השקיעה

בשב"ק: שתיה חמה לפני התפילה * קידושא רבא לאחר התפילה, עם שיעור משניות מסכת שבת * סעודה שלישית *
אווירה חמה ונעימה * תכניות לילדים *
עזרת נשים פתוחה בכל התפילות (גם ביום חול)

בתשעה באב: אמירת הקינות על ידי מקוננים. דברי מבוא קצרים לפני כל פיוט
ויהי רצון שנזכה לראות בבניין בית המקדש במהרה בימינו. אמן